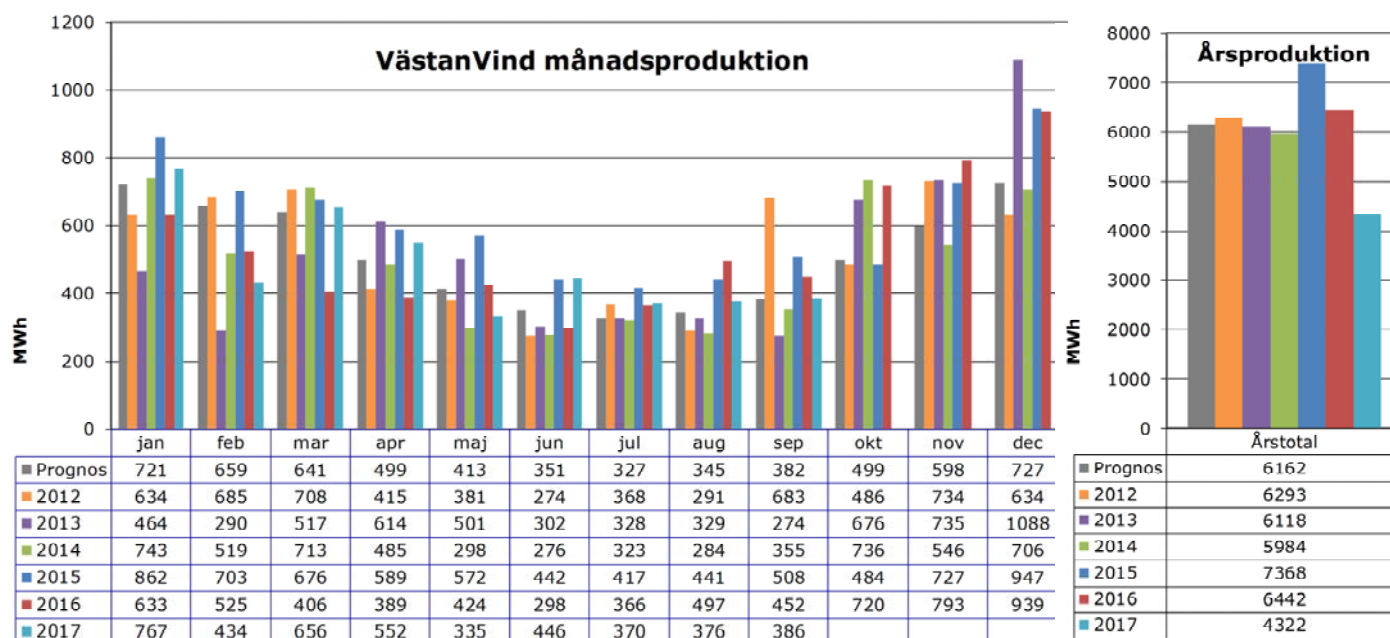

Godkänd start på hösten

Det blåste mer än förväntat under augusti månad så Elvy producerade över prognosen medan i september blåste det normalt så där följer vi prognosen.

Diagrammet visar månadsproduktionen för ELVY i Vindpark Töftedalsfjället. De gråa staplarna visar den prognosticerade produktionen och de turkosa staplarna visar produktionsutfallet för 2017. Övriga staplar visar utfallet för tidigare år.

Antal medlemmar	402 st
CO ₂ -besparing aug 2017	161 214 kg
Produktion aug 2017	376 MWh
CO ₂ -besparing sept 2017	154 997 kg
Produktion sept 2017	386 MWh

Frukostföreläsning

Förnyelsebar energi—vindkraft!

Vill du veta mer om vindkraftens roll för elförsörjningen i Sverige och globalt, idag och i framtiden? Kanske undrar du hur du själv kan bli delaktig i produktionen av förnyelsebar energi?

Stefan Karlsson och Rebecca Palmgren från VästanVinds styrelse berättar och svarar på dina frågor.

Göteborgs stads miljöförvaltning anordnar frukostföreläsningar och den 1:e december är VästanVind inbjudna. Föreläsningen är öppen för allmänheten.

Tid: 08:00-9:30 den 1:e december

Plats: Hotel Kusten, Kustgatan 10, Göteborg

Länk till anmälan kommer.

Skicka gärna vidare nyhetsbrevet till intresserade.

Ordförande har ordet

Hej Vindkraftsvänner !

Vårt planerade besök till Elvy i september väckte stort intresse bland medlemmarna, men tyvärr hade många problem med det föreslagna datumet, vilket gjorde att vi beslutade skjuta på föreningsbesöket till Elvy till våren istället. Gör en notering i din kalender redan nu och vik lördagen den 21 april för resa till Töftedalsfjället och studiebesök till Elvy, så återkommer vi med mera detaljer kring besöket längre fram.

Det påverkansarbete med namninsamling angående rättvisare villkor för andelsägd el förefaller ha gett ett positivt resultat. Regeringen beslutade i september att tillsätta en utredning av skattereduktion för andelsägd förnybar el. I direktivet uttrycker man att uppdraget skall "utreda förutsättningarna för och lämpligheten i att låta fler, såsom andelsägare av förnybar elproduktion (t.ex. i kooperativa former) komma i åtnjutande av skattereduktionen inom ramen för reglerna för mikroproduktion.....".

Uppdraget skall redovisas till Miljö- och Energidepartementet senast 31/12 2017.

Detta kan resultera i ett möjligt riksdagsbeslut sommaren 2018, vilket då skulle innebära förbättrade ekonomiska förutsättningar för medlemmarna i Västanvind.

De historiskt låga certifikatpriserna under senaste året ser nu ut att ha planat ut och med energiöverenskommelsen och justering av kvotkurvan för elcertifikat ser det ut som vi på längre sikt kan räkna med något förbättrade prisnivåer för våra certifikat.

 Bodecker Partners

Som ni ser i nyhetsbrevet har Elvys produktion under 2017 varit något under genomsnittet från tidigare år, men med goda vindar under hösten/vintern räknar vi med att årsproduktionen för 2017 hamnar omkring prognostiserade 6 GWh, vilket innebär att årsresultatet 2017 för Västanvind landar ungefär på budgeterad nivå.

Bästa Hälsningar,

Från vår omvärld

Inställningen till omställningen

Debatt. Enlig nya siffror som Sifo tagit fram, på uppdrag av Fossilfritt Sverige, skrämmer inte en offensiv klimatpolitik väljarna. Trots den breda politiska samsynen om målsättningen med klimatpolitiken är debatten het när det gäller de konkreta förslagen.

Riksdagen har med bred majoritet beslutat att Sverige ska vara klimatneutralt 2045.

Det är knappast något tungt ok för politikerna att bära.

Enlig nya siffror som Sifo tagit fram, på uppdrag av Fossilfritt Sverige, skrämmer inte en offensiv klimatpolitik väljarna.

Trots den breda politiska samsynen om målsättningen med klimatpolitiken är debatten het när det gäller de konkreta förslagen.

Såväl regeringen som oppositionen har under våren levererat ett antal förslag till styrmedel för att minska utsläppen av koldioxid. Förslag som klimatklivet, förändringar av reseavdraget, en lag om bränslebyte och investeringar i ny miljöteknik har tagits emot relativt positivt och därför heller inte debatterats i någon större utsträckning.

Det har däremot de förslag som ses som kontroversiella: Kilometerskatt på lastbilstrafik, flygskatt, bilfria zoner i innerstan och en utbyggnad av vindkraften är exempel som stött på motstånd.

En livskraftig debatt om förslagen är givetvis bra, men det sammanlagda intrycket blir lätt att förslag för att sänka växthusgasutsläppen nästan oundvikligen påverkar människors vardag negativt, och att den som lägger dem kommer att förlora på det när det är dags för val.

Fossilfritt Sverige har därför, med hjälp av Sifo, undersökt hur svenskarna egentligen ser på ambitionen att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärds-

länder.

Det visar sig att endast 11 procent tror att det kommer påverka deras livskvalitet negativt. 46 procent tror i stället att deras livskvalitet kommer påverkas positivt av omställningen. Inte heller tror man att Sveriges ekonomi kommer att drabbas av den tuffa ambitionen, bara 24 procent tror att det kan få negativa effekter.

Erfarenheten av att Sverige redan minskat sina utsläpp med 25 procent visar också att klimatpolitiska åtgärder kan vara kontroversiella innan de införs, men accepteras oftast i efterhand eftersom problembilden var överdriven.

Att livskvalitén ökar i ett modernare samhälle som inte längre kretsar runt avgassprutande motorer som påverkar både planetens och vår egen hälsa är inte så konstigt.

Det mesta tyder också på att den ekonomiska utvecklingen snarare stimuleras än hålls tillbaka av att inte längre vara beroende av oljeimport utan i stället vila på effektivare energianvändning av inhemsk sol, vind, vattenkraft och biodrivmedel.

Trots det ibland uppskruvade tonläget i debatten finns det alltså knappast opinionsmässiga skäl att inte föra en politik som driver på för en snabbare omställning.

Man förlorar knappast väljare på att ta klimathotet på allvar.

Svante Axelsson
nationell samordnare för Fossilfritt Sverige

Norran, 20 augusti 2017

Vestas och Tesla i samarbete om lagring av vindenergi

Den danska vindkraftjätten Vestas inleder ett partnerskap med elbils- och batteriproducenten Tesla om att skapa en helt ny produkt för energilagring. Det bekräftar Vestas presschef Anders Riis för Børsen samtidigt som han betonar att företaget samarbetar med fler företag.

Børsen pekar på att Vestas tidigare i år ändrade sin strategi så att bolaget nu har som ambition att vara marknadsledande inom hållbar energi generellt och inte enbart inom vindkraft. Det nya partnerskapet med Tesla uppges "vara ett mycket viktigt steg för Vestas". Det ska handla om ett konkret steg för att utveckla en lösning för lagring av vindenergi med hjälp av Teslas batteriteknik. Därmed ska det bli möjligt att pressa ner kostnaden för vindkraftsel och att kunna spara den över tid.

Vestas vill inte ställa upp på en intervju men företagets presschef Anders Riis bekräftar i ett skriftligt svar Børsens uppgift om partnerskapet med Tesla.

– Vestas är engagerat i en rad hybridbaserade energiprojekt och arbetar i det sammanhanget med ett antal företag med expertis inom energilagring, häribland Tesla.

News Øresund, 31 augusti 2017

Äntligen utreds skattereduktion för andelsägd förnybar el

Regeringen har idag initierat en utredning av skattereduktion för andelsägd förnybar el. Därmed väcks förhoppningen om att även privatpersoner som inte bor i villa får möjlighet att aktivt delta i energiomställningen.

100% förnybart har sedan en lång tid tillbaka drivit frågan om att även andelsägd förnybar el ska omfattas av den skattereduktion som erbjuds privatpersoner

som producerar förnybar el på sitt eget tak eller sin egen tomt. I vintras samlade vi tillsammans med tolv andra organisationer in över 2 500 namnunderskrifter från medborgare som krävde lika villkor för alla som vill producera egen förnybar el.

– Det är viktigt att så många som möjligt får och kan delta i omställningen mot ett förnybart energisystem. Att ge det stora antal medborgare som bor i lägenhet samma skattelättnader för produktion av förnybar el som villaägare har kommer att spela stor roll för takten i omställningen, säger Linda Burenius Magnusson, ordförande i 100% förnybart.

Utöver att villkoren för olika boendeformer blir mer rättvisa, att det kan skapa delaktighet och acceptans för energiomställningen, kan skattereduktionen för andelsägd förnybar elproduktion också medföra flera andra positiva effekter. Det skulle skapa en ekonomiskt driven efterfrågan på andelar, vilket är till stor hjälp för de små, icke-professionella aktörerna som tidigt investerade i förnybar elproduktion och idag är under hård press till följd av fallande elcertifikatpriser. Exempelvis kan lantbrukaren som investerat i ett vindkraftverk på gården sälja hela eller halva sitt vindkraftverk till en lokal andelsförening och på detta sätt få in kapital och rädda anläggningen.

En statlig utredning för mer rättvisa villkor har varit utlovad sedan länge, men initiativet har dröjt.

– Det är mycket positivt att utredningen nu genomförs, men det är i elfte timmen. Med tanke på de förseningar som kantat frågan är det viktigt att utredningen och remissförfarandet inte dras i långbänk. Socialdemokraterna och Miljöpartiet gick till val 2014 med ett löfte om att införa skattereduktion för andelsägd förnybar el. Förnybartbranschen förväntar sig att regeringen levererar på detta löfte innan nästa val.

Pressmeddelande 100% Förnybart, 1 september 2017

Svenska elbilen Uniti lanseras senare i år – nu kan du bli delägare

Elbilen Uniti har väckt en hel del uppmärksamhet. Nu kan du själv bli delägare i det svenska bolaget. Uniti ska nämligen lansera en crowdfundingkampanj för att ta in mer pengar.

"Vi har kunnat växa tack vare det svenska folket och vi vill ge någonting tillbaka. Därför lanserar vi vår crowdfundingkampanj i egen regi på vår hemsida. En minsta investering på cirka 150 kronor ger alla en möjlighet att vara med", säger företagets grundare och vd, Lewis Horne.

Uniti ska bygga en liten och stadssmidig elbil som tar mindre plats och förbrukar mindre el än vanliga elbilar, tack vare lägre vikt (450 kilo). Bilen ska lanseras senare i år som två- eller firsitsig och Uniti utlovar en räckvidd på 30 mil, men det är oklart vilken körcykel som använts.

Företaget skickar också en pik till andra biltillverkare:

"Bilen är designad med en användarupplevelse som är anpassad till moderna trender inom hemelektronik och skiljer sig väsentligt från dagens bilars förlegade körupplevelser."

Mest Motor, 15 september 2017

Givande satsning på Vindbrukskollen

Under det senaste året har en rejäl satsning gjorts på Vindbrukskollen för att få karttjänsten mer heltäckande och uppdaterad.

Detta har slagit väl ut och i dagsläget är så gott som alla uppförda verk genomgångna. Man har med hjälp av bland annat satellitbilder från Lantmäteriet verifierat samtliga verk, och även fört in drifttagningsår och grundläggande teknisk data för nästan alla uppförda verk.

-Vindbrukskollen är den enda officiella sammanställ-

ningen av Sveriges vindkraftverk och innehåller mycket information om vindkraftsetableringen i Sverige som vem som helst kan ta del och använda sig av, säger David Adolfsson projektledare för Vindbrukskollen på Länsstyrelsen i Västra Götaland.

www.vindlov.se

Vindlov, 19 september 2017

Why Does the Cost of Offshore Wind Keep Dropping?

The latest costs for new offshore wind farms are mighty impressive. How come offshore wind costs just keeps going down?

Records were meant to be broken

The UK just held its latest auction for power from future projects based on a range of low-carbon technologies beyond the usual suspects like solar and land-based wind.*

The UK auction results were quite something:

The winning bids included not one but two offshore wind projects whose developers agreed to a contract price of --£57.50 per megawatt-hour (2012 prices)—around 7.7 US cents per kilowatt-hour. That's half the cost for offshore wind projects in a round of bidding in the UK just two years ago, and within striking distance of—or lower than—the cost of almost any source of new "conventional" power.

So how does this happen? Why does the cost of offshore wind keep getting lower, and so quickly?

Bigger, stronger, faster

Those latest record breakers, the proposed Moray and Hornsea Two offshore wind projects, offer some strong clues about possible paths to lower costs:

Larger turbines. The two new projects might use 8-megawatt wind turbines, as did one project that just

came online. That's a big step up from the standard of just a few years ago. And larger turbines are likely on the way (and maybe even much larger ones). Larger turbines mean more power from each installation—each footing, each tower, each trip to install pieces of it, and then to maintain it.

Larger projects. Moray will be a really impressive 950 megawatts. Hornsea Two will be a stunning 1386 megawatts—likely the largest offshore wind project in the world when it goes online (and enough to power more than 1.4 million UK homes). Larger projects mean likely economies of scale on lots of pieces, making better use of the installation crews and equipment, covering more ground (or water) with given maintenance personnel, and spreading all the project/transaction costs over more megawatts.

Faster project timelines. Both of these new projects are supposed to come online by 2022/23, which is amazingly quick (and not just by US standards). Faster timelines mean less zero-revenue time before the blades start turning and the electrons start flowing (and the dollars/pounds start coming in).

Lots of offshore wind projects in place already. The latest projects will join a national mix that includes 5100 megawatts of offshore wind providing 5% of the UK's electricity. Plenty of experience offshore means there's a developed and growing industry in the UK and much of the necessary infrastructure for manufacturing components, moving them into place, and getting the electricity to shore.

Comfortable investors. With all the UK experience to date, investors know what they're getting into. The UK government, offering these contracts, is about as solid a guarantor for the revenue stream as investors could ever hope to see. Comfortable investors = lower financing costs = lower prices for consumers.

Lots of tailwinds for offshore wind. So what might be pushing things in the other direction—counterbalancing (partly) all those cost gains?

Two have to do with project sites. As near-shore sites get taken, projects end up farther from land, meaning more shipping time to get personnel and materials to the project site, and longer power lines to get the electrons back to land, and higher associated costs. New sites might also be in deeper water, which means more tower costs (or even floating turbines!).

UK wind farms and instantaneous output (Source: The Crown Estate). [Click to enlarge.](#)

On the plus side, better wind speeds are also a factor in cutting offshore wind costs, and being further out can mean even better winds.

The UK doesn't seem to be in danger of running out of suitable sites, in any case, and technologies seem to be evolving to keep up with changing site characteristics.

Meanwhile, back in the U.S. of A.

What's this latest offshore wind news mean for those of us on this side of the pond? The biggest takeaway, maybe, is that we can do more when we do more.

As UCS and plenty of others have argued, we really benefit by offering the US offshore wind industry a clear path not just to one or two projects, but to the robust levels of installation and clean energy that we know we need. That long-term outlook can allow them to make the kind of investments (and attract the investors) to build not just projects, but an industry.

And with each project, it becomes easier to envision the next one. Massachusetts has structured its 1600-megawatt offshore wind requirement with multiple tranches to take advantage of this effect. The first round, maybe 400 megawatts (for which bids are currently being prepared), is likely to pave the way for a cheaper second round, and a third round that's cheaper still.

New York is offering a path to even larger scale, with

its recent commitment to 2400 megawatts of offshore wind.

As the experience in the UK and elsewhere is showing, more and bigger projects, larger overall targets, and greater clarity for the industry can lead to economies of scale, more local manufacturing and stronger local infrastructure, and more comfortable investors for US markets.

And that can all add up to more cost-effective offshore wind for us all.

*Can I just say how great it is to be in a place where solar and wind are “usual suspects”? We are definitely making progress.

Energy Central, 17 september 2017

Härifrån hämtar Google sin kraft

För att driva världens största sökmotor går det åt en hel del elkraft.

Denna kommer bland annat från det som kommer att bli Västergötlands största vindkraftspark

Varifrån får Google elektricitet för att kunna sköta sitt digitala imperium? Du kan naturligtvis googla på detta, eller till äventyrs använda en annan sökmotor, eller så kan du fortsätta läsa. Svaret kan nämligen finnas närmare än du tror.

Företaget Google har strävat efter och i år uppnått målet att köpa lika mycket förnybar energi som man förbrukar. Förra året köpte man enbart hälften av sitt behov.

— Vi har arbetat oerhört hårt för att nå detta mål, säger Marsden Hanna, som ansvarar för Googles globala energiprogram, enligt en artikel på Googles hemsida.

Google har slutit långsiktiga avtal med ett flertal vindkraftsparker om att köpa upp all el som produceras. Vindkraftsparkerna är utspridda över jorden och i artikeln beskrivs att de är belägna på avlägsna platser, som i bergstrakter i USA, en öken i Chile, på vallar ut-

med Hollands kust och i svenska Lappland.

Men det finns även en vindkraftspark på närmare håll, eller rättare sagt håller den på att resas. Det är Rabbalshede kraft som tillsammans med den externa investeraren Ardian infrastruktur, bygger 22 vindkraftverk utanför Lyrestad i Mariestad och Töreboda kommuner. Detta kommer att bli Västergötlands största vindkraftsanläggning.

— Det har varit en utmanande period med låga elpriser. Det underlättar för oss att bygga när vi kan säkra elförsäljningen långsiktigt, säger Britta Ersman på Rabbalshede kraft.

Avtalet med Google om att köpa hela elproduktionen är på tio år och kan förlängas. Vad it-jätten får betala för en KWh hålls dock hemligt och framgår nog inte ens vid en googling.

Att verken reses där de gör är ingen slump. Platsen beskrivs som en av bästa för landbaserad vindkraft i Europa.

— Om man tittar på en karta över vindförhållanden kan man se att det blåser kraftigt vid svenska och norska västkusterna, men det går också in ett område med väldigt bra västliga vindar över Väneren och in i Västergötland, säger Britta Ersman.

Vindkraftsparken kommer att invigas 1 oktober, trots att parken sannolikt inte kommer att vara färdig vid tidpunkten. Bygget har nämligen försenats av, just det, att det blåst för mycket. Rabbalshede kraft räknar med att alla 22 verk ska vara resta innan årsskiftet.

Vid invigningen deltar en lång rad talare, bland andra riksdagsledamoten och energipolitiska talespersonen för Miljöpartiet Lise Nordin, Törebodas kommunalråd Bengt Sjöberg och Amir Sharifi från Ardian infrastruktur.

Det första samrådet kring parken hölls 2010 och det har funnits synpunkter på bygget från närboende,

främst kring buller men också hur utsikten och djurlivet påverkas.

— Det väcker alltid frågor när det sker en stor förändring i närmiljön och det tar vi på största allvar. Det finns väldigt strikta regler för hur mycket det får lov att låta och om detta överskrids så får vi ställa ner verken, säger Britta Ersman.

I miljökonsekvensbeskrivningen står att intensivt skogsbruk gjort att andelen naturvärden är låg i området där verken byggs. Parken ligger i närheten av Göta kanal, som är av riksintresse för kulturmiljövården. Vindkraftverkens placering påverkar inte kulturvärden och rekreativsmöjligheter, men landskapsbilden förändras, enligt miljökonsekvensbeskrivningen.

Och nej, om du undrar så går inte elen direkt från vindkraftsverken till Googles serverhallar. Elen säljs på marknaden och Google köper in lika mycket reguljär elkraft. Nästa mål för företaget är att kontinuerligt förse sina anläggningar med förnybar energi.

Falköpings tidning, 23 september 2017

Norrmejerier blir fossilfritt

Nu blir energiförsörjningen till Norrmejeriers mejerier i Luleå, Burträsk och Umeå fossilfri. "En viktig milstolpe", säger Anders Fredriksson, vd för Norrmejerier.

– Att vi nu har en fossilfri energiförsörjning är en viktig milstolpe efter flera års arbete. Nu är vi trygga med att både mjölk och energi kommer från Norrland, säger Anders Fredriksson, vd på Norrmejerier.

I våras byttes olja mot förnybar el vid Burträsk mejeri. I och med bytet har Norrmejeriers klimatpåverkan minskat med 1630 ton koldioxid per år.

Norrmejeriers övriga energikällor är pellets, fjärrvärme, värmeåtervinning och biogas från egen biogas-anläggning vid Umeå mejeri.

Att jobba med hållbarhet är ett ständigt pågående arbete. Vi vill göra gott för Norrland och kommande ge-

nerationer, säger Anders Fredriksson.

Fakta Norrmejeriers energiförsörjning
Norrmejerier använder för hela företaget, ursprungsmärkt el av förnybara energikällor (vind och vatten) från Skellefteå Kraft. Luleå mejeri använder därutöver pellets från Bioenergi i Luleå AB. Umeå mejeri använder en mix av Fjärrvärme från Umeå Energi, värmeåtervinning från mejeriprocessen och biogas från egen biogasanläggning. Cirka 25 procent av energin som används vid Umeå mejeri är återvunnen från biogas.

Norrbottnens affärer, 28 september 2017